

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาคเงินทำบุญของประชาชนในวัดบ้านมอญ (ต.โปธิ์แฝด) ต.สันกลาง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่บริจาคเงินทำบุญใน วัดบ้านมอญ (ต.โปธิ์แฝด) ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 300 ราย

กลุ่มตัวอย่าง ตัวแทนของประชากรที่ถูกคัดเลือกจากประชากรทั้งหมดที่บริจาคเงินทำบุญใน วัดบ้านมอญ (ต.โปธิ์แฝด) ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในแต่ละวันมีประชากรที่ไม่เท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากประชากรมีกลุ่มขนาดใหญ่ไม่สามารถศึกษาได้ทั้งหมดจึงจำเป็นต้องเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน และในการสุ่มตัวอย่างนี้ผู้วิจัยได้อาศัยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มชั้นคือมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย จำนวน 150 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง จำนวน 150 คน

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
เพศชาย	เพศหญิง
150 คน	150 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยมี 2 แหล่ง คือ

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดที่สำเร็จ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัว ที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาคเงินทำบุญของประชาชน ได้แก่ ความรู้สึกทางด้านจิตใจ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และอื่น ๆ รวมถึงระบบการบริหารจัดการของวัด จากนั้นนำส่วนที่ 2 มาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ แล้วจัดลำดับ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาค

ตารางที่ 3.2 ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาค

ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาค	ค่าคะแนนเฉลี่ย
มีอิทธิพลมากที่สุด	4.50 - 5.00
มีอิทธิพลมาก	3.50 - 4.49
มีอิทธิพลปานกลาง	2.50 - 3.49
มีอิทธิพลน้อย	1.50 - 2.49
มีอิทธิพลน้อยที่สุด	0.00 - 1.49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลคำถามที่เกี่ยวกับจำนวนเงินบริจาคและจำนวนความถี่ของการบริจาค ได้แก่ ในการบริจาคเงินทำบุญในวัดบ้านมอญ (ต้นโพธิ์แผ่) ในครั้งนี้เป็นจำนวนเงินทั้งหมดกี่บาท เคยเข้ามาบริจาคเงินทำบุญในวัดบ้านมอญ (ต้นโพธิ์แผ่) จำนวนกี่ครั้ง และนอกจากการบริจาคเงินแล้ว ท่านทำบุญด้วยวัตถุสิ่งอะไรบ้าง

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการหรือคาดหวังของประชาชนที่บริจาคเงินทำบุญในวัดบ้านมอญ (ต้นโพธิ์แผ่) ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ว่าประชาชนมีความต้องการหรือมีความคาดหวังในสิ่งใดมากที่สุดในการทำบุญแต่ละครั้ง เช่น หวังผลทางมรรค ผลนิพพานหรือความต้องการทางโลกียะสุข เป็นต้น จากนั้นนำส่วนที่ 4 มาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ แล้วจัดลำดับ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาระดับความคาดหวังจากการบริจาคเงินทำบุญ

ตารางที่ 3.3 ระดับความคาดหวังจากการบริจาคเงินทำบุญ

ระดับความคาดหวัง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ความคาดหวังมากที่สุด	4.50 - 5.00
ความคาดหวังมาก	3.50 - 4.49
ความคาดหวังปานกลาง	2.50 - 3.49
ความคาดหวังน้อย	1.50 - 2.49
ความคาดหวังน้อยที่สุด	0.00 - 1.49

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมโดยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยอาศัยจากตำรา บทความ เอกสารวิจัย โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ทฤษฎีแรงจูงใจ ความคิดเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาในไทย หลักธรรมพระพุทธศาสนา

3.3 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริจาคเงินและสิ่งของทำบุญของประชาชนใน วัดบ้านมอญ (ตันโพธิ์แผ่) ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำราต่างๆ ทั้งในห้องสมุดและทาง Internet รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้นในวัดบ้านมอญ (ตันโพธิ์แผ่) ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พฤติกรรมของประชาชนและพระสงฆ์ภายในวัด เพื่อจะเป็นประโยชน์กับผู้วิจัยในการที่จะเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การลงปฏิบัติภาคสนามหรือการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Fieldwork Research) โดยการใช้แบบสอบถามที่จัดทำไว้ ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยลักษณะของแบบสอบถามนั้นเป็นแบบสอบถามที่สามารถเลือกตอบได้ตามความเป็นจริง ไม่มีการบังคับให้ประชาชนตอบแต่อย่างใด ขึ้นอยู่กับความพอใจในการตอบของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3. การทำความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยและผู้ถูกศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง) หลังจากที่ผู้วิจัยได้ข้อมูลทั้งหมดแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ในฐานะผู้วิจัยมีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ ผู้วิจัยได้สนทนากับประชากรกลุ่มตัวอย่างแลกเปลี่ยนความรู้ในทางศาสนาไปด้วย ซึ่งเป็นการสร้างความรู้และสิ่งใหม่ๆ ให้ทั้ง 2 ฝ่าย แต่ผู้วิจัยได้กระทำหลังจากที่ได้ข้อมูลครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว หากไม่เช่นนั้นอาจไม่ได้ข้อมูลตามความเป็นจริงก็ได้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนที่กำหนดครบถ้วนแล้ว ประการแรกที่สำคัญคือ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลว่าข้อมูลที่ได้มานั้นแต่ละแบบสอบถามตอบครบทุกข้อหรือไม่ หลังจากนั้นจะดูความถูกต้องของข้อมูลด้วยว่าคำตอบในแต่ละข้อที่ผู้ถูกศึกษาตอบมานั้นมีความถูกต้องตามแบบสอบถามหรือไม่ เพราะอาจเกิดความคลาดเคลื่อนไม่เป็นเอกภาพไปในทิศทางเดียวกัน ระหว่างสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการถามและผู้ถูกศึกษาตอบ

ถ้าเกิดความผิดพลาดในแบบสอบถามประการใดก็ตาม ผู้วิจัยควรที่จะดำเนินการแก้ไขโดยตรวจสอบดูในขณะนั้นและให้ผู้ถูกศึกษาได้เลือกตอบอีกครั้งซึ่งจะเป็นสิ่งที่ดี หลังจากนั้นก็แบบสอบถามมีความครบถ้วนสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการถ่ายรหัส (Coding Sheet) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยผู้วิจัยจะต้องระมัดระวังมากที่สุดระหว่างที่กำลังถ่ายรหัสลงอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ เมื่อถ่ายรหัสเรียบร้อยแล้วขั้นตอนที่สำคัญคือต้องสั่งให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำการประเมินผลวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยสามารถทำได้ดังนี้

1. วิเคราะห์เพื่ออธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกรณีของกลุ่มตัวอย่างและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนา
2. วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลข้อมูลโดยใช้สถิติเพื่อตามความเหมาะสมและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของประชาชนที่บริจาคเงินทำบุญ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ทศนคติ และข้อเสนอแนะต่างๆ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อที่จะพรรณนาลักษณะของตัวแปรที่จะทำการศึกษาต่อไป รวมถึงการทดสอบสมมติฐาน เป็นการทดสอบแบบไค - สแควร์ (Chi-square Test Statistic)